

5382

Venäjä

Sorotšji Gory

47. Kaavin, kuten ed., mitat 42, 28 mm, toiselta puolen retušoitu.

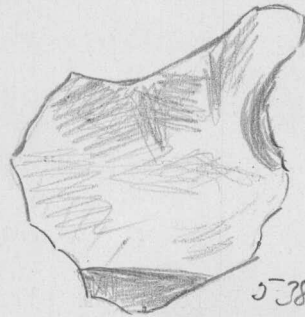

5382:46.

5382:47.

48. Kaavin tummaa harmaata kivilajia, jossa on sinisiä rakeita, kaksi kaapimisuurnaa jyrkiksi retušoidut.

5382:48.

49. Kaavin, kvartsiittia(?), mitat 26,5; 20,5 mm.

50. Kaksi kaavinta harmaata tuffia(?), 28, 22 ja 22,5; 15,5 mm.

51. Neljä kaavinta samanlaista tummanharmaata vuorilajia, mitat 25 x 30, 28,5 x 23,5, 22,5 x 21, 34 x 25 mm.

52. Laatikoillinen luonnon- ja iskettyjä kiviä. Niistä 15 kaavinta ym. esinettä.

53. Raakunkuori ja yhdeksän sellaisen kappaletta.

54. Raudanpala, mitat 32 ja 22 mm.

55. Laatikollinen kalkkikiven kappaleita.

5383

Venäjä

Esineet, jotka A. M. Tallgren stipendimatkallaan keräsi Volgan vesistön varsilta, useimmat Kasanin läänistä, ja vain n:ot 88-89 Kostroman läänistä. Löydöistä on suurin osa yksityislöytöjä, talonpojilta os-

5383

tettuja. Muutamat ovat kaivamalla talteen saadut.

A. Esineet Laiševin piiristä, Kaman oikealla rannalla, edellisessä numerossa lueteltujen esineitten löytöpaikoilta. Toiset ovat Telegrafnaja Doliinasta, Sorotšji Gorin kylästä n. 1/2 km jokivartta ylöspäin, toiset mainitusta kylästä alaspäin olevilta bolgari-laisilta gorodištšeilta, toiset lähemmittä löytötiedoitta "vuorilla". *Ks. myös es. n° 9248.* Telegrafskaja Dolina on n. 1/2 v. E Sorotšji Gorin kylästä. Se on suuri alue, laakson pohja, "josta telefoni-kaabeli johtaa Kama-joen alitse. Seinät viettävät loivanlaisesti laakson pohjaan. Maa on tavallista humus-maata, lähinnä Kamaa kuitenkin vahvasti hiedan sekottamaa. Laakson suulla on nopeasti laajeneva *обпав*, jossa maa syvinnä on puhdasta hietaa. Lastoilla ja lapiolla etsin pitkin alueen syriä, mutta aivan tuloksetta".

Serotšji Gori
"vuorilla"

1. Taltta tuffia, kapea, tasakantainen, läpileikkaukseltaan kolmikulmainen. Terän lape tasainen, terälle hieman laskeva. Terä pyöreä, pilaantunut. Mitat 171 x 31 x 22 mm.
2. Kourutaltta tuffia, hiottu, kaksisivuinen, kannalta ja osaksi toiselta lappeelta murtunut. Leveänlainen terä ja kouru, matala. Mitat 21 x 45 x 18 mm.
3. Kourutaltta valkeata piitä, kannalle souk-keheva, läpileikkaus kolmikulmainen paitsi terältä. Kouru matala. Terän yksi kulma murtunut. Ei täysin hiottu. Mitat 152 x 55 x 26 mm.
4. Kourutaltta keltaista tuffia, varsin lat-

5383

Sorotsji gori
"vuorilla"

- tea, kannalle soukkeneva ja pyöristetty, kaksisivuinen. Kouru hyvin matala mutta leveä. Terä särkynyt. Mitat 129 x 64 x 16 mm.
5. Kourutaltoa harmaata tuffia, hiottu, tasakantainen, läpileikkaus pyöreäkärkisesti kolmiomainen. Etusivu tasainen, kouru matala. Terä ja teräsivun alaosa aivan vioittuneet. Mitat 131 x 48½ x 31 mm.
 6. Poikkikirves piituffia, läpileikkaus pyöreäkärkisesti kolmikulmainen. Terä, kanta ja suuri osa harjavaa lapetta aivan pilaantuneet. Mitat 112 x 50 x 34½ mm.
 7. Poikkikirveen varsiosa, läpileikkaus kolmikulmainen, hiottu. Teräpuoli katkennut. Kovallaista, puu-juovaista tuffia. Mitat 135 x 52 x 30 mm.
 8. Poikkikirveen varsipää valkeata piitä, läpileikkaukseltaan kolmikulmainen, epätasaisesti hiottu. Mitat 71 x 45 x 30 mm.
 9. Poikkikirveen varsiosa tuffia, läpileikkaus pyöreäkärkisen kolmikulmainen, yksi lappe hiukan koheneva. Mitat 77 x 52 x 37 mm.
 10. Kourutaltan terä piitä, hiottu, läpileikkaukseltaan soikea, tasakapea. Kouru hyvin matala, yhdeltä kulmalta viottunut. Mitat 74 x 39 x 24 mm.
 11. Teräaseen varsikatkelma, läpileikkaus linsimäinen. Hiottu. Mitat 78 x 48 x 16 mm.
 12. Kourutalttan terä piitä, hyvin hiottu. Terä pyöreä, läpileikkaus harjavan mykevä. Mitat 37 x 52 x 20 mm.

5383
Sorotsji Gori
"vuorilta"
Venäjä

13. Kourutaltan terä, kapea, arv. kolmikulmaises-
sista taltasta. Hiottu, hyvin lyhyt. Mi-
tat $32\frac{1}{2}$ x 32 mm.
14. Kirveen teräkatkelma piitä, hiottu, läpi-
leikkaukseltaan . Terä ai-
van ehyt. Mitat $48\frac{1}{2}$ x 48 x
22 mm.
15. Poikkikirves keltaista piituffia, pitkä ja
kapea, kannalle soukkeneva. Toinen lape
melkein tasainen, toinen mykevän harjava,
kumpaankin päähän madaltuva. Mitat 161 x
45 x 28 mm.
16. Varsikatkelma kapeasta teräaseesta, hiottu,
pyöreäsärmäinen, kolmikulmaista tavoittele-
va. Tuffia. Mitat 47 x $26\frac{1}{2}$ x 15 mm.
17. Piilastu, kolmisärmäinen, teräväreunainen.
Kummastakin päästä poikki. Hiukan kaareva.
Mitat 60 x 25 x 7 mm.
18. Piikappaleita 3, terävasärmäisiksi isket-
tyjä, muodottomia. Lastuja. Yksi puu-juo-
vainen ^{sta} piitä.
19. 2 piinuolenterää, läpileikkaus terävän
soikea, keskeltä levein ja harmonisesti
kumpaankin päähän soukkeneva. Pitkiä. Mi-
tat 89 x 17 ja 76 x 14 mm.
20. 3 piinuolenterän katkelmaa, samallaisista
kuin edelliset. Yksi hyvin ohut, hienos-
ti isketty, sinertävää piitä, vaan toi-
sesta päästä katkennut, kun taas molem-
mat muut ovat kummastakin päästä poikki.
21. Varsireikäkirveen puolikas tummaa kiveä,
hiottu, läpileikkaukseltaan nelikulmainen.
Reijän kohdalta poikki. Reikä keskentekoi-

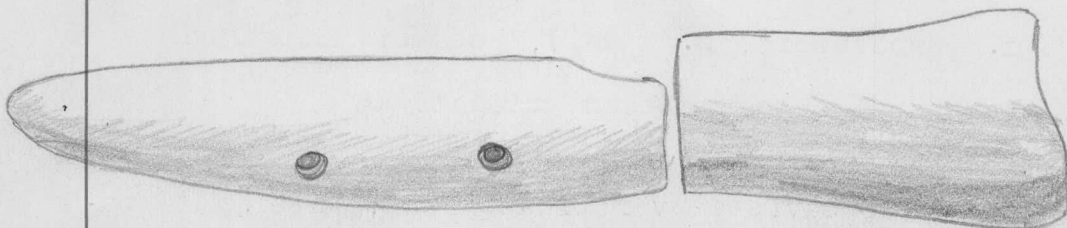
5383

Venäjä

Sorotsji Gori
"vuorilla"Telegrafnaja
Dolina"

nen, suppilomainen. Mitat 86 x 47 x 36 mm.

22. Kivitappi, joka on muodostunut reikää porattaissa ontto-puralla, toiseen päähän kapeneva. Mitat 20 x 13 mm.
23. Pronssihely halkaistusti päärynämäinen, toisessa päässä kiinteä silmu. Alta avoin ja kovero. Yläpinta valettu kuvioittain. Mitat 33 x 20 x 10 mm.
24. Kourutaltta keltaharmaata piitä, hiottu, läpileikkaukseltaan kolmiomainen. Terä taaksepäin laskeva, pyöreä, kouru hyvin matala. Mitat 125 x 50 x 31 mm.
25. Kirveen varsipuoli, punaruskeata piituffia, kannalle oheneva. Alempaa tuntuu läpileikkaus olleen kolmikulmainen. Mitat 93 x 54 x 27 mm.
26. Varsiosa piiasesta, jonka läpileikkaus on . Jotenkin ohut ja kapea. Mitat 63 x 36 x 13½ mm.
27. Kourutaltan terän kulmakatkelma keltaista tuffia. Nyk. mitat 74 x 27 x 16 mm.
28. Kivikappale, isketty yhdellä kohtaa isku-nyppylä.
29. Luuesine, halaistusta luusta tehty, toinen pää suora, toinen kärjeksi tehty. Kahtia katkennut. Pitemmässä päässä 2 reikää. Ehkä kuuluu jollain lailla hevoskopineisiin. Mitat 134 x 28 mm.

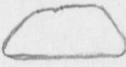

5383

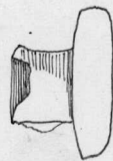
Venäjä

Sorotsji gori

"Kasan"

30. Poikkikirves vaaleankeltaista piitä, hiottu, läpileikkaus kolmikulmainen. Terärikki, samoin kanta jonkun verran ja suora lape. Mitat 122 x 57 x 35 mm.
31. Teräaseen varsi puoli tummaa kiveä, läpileikkaus pyöreäkärkisen kolmiomainen, kannalle oheneva. Mitat 81 x 50 x 29 mm.
32. Kirveen varsipää, suorakantainen, hiottu, kaksisivuinen, mutta lapheet korkean mykivät. Melkein tasaleveä. Mitat 140 x 55 x 32 mm.
33. Poikkikirveen terä tammen tapaista kiveä, katkennut. Läpileikkaus katkelmakohdalta . Mitat 40 x 43 x 24 mm.
34. Piikirvestekele, tummaa kiveä, hiomaton, iskennän jäljiltä. Kannalle soukkeneva. Teräpuoli osaksi särkynyt. Toinen lape korkeampi toista. Mitat 90 x 39 x 23 mm.
35. 4 värttinänpyörää savea, 2 punaista, leveätä, 1 korkea, kapea, 1 pienireikäinen, pyöreälappeinen. Mitat 33 x 17 x 14, 25 x 17, 20 x 16 mm.
36. Lyijypäättehela, alta tasainen. Muoto pyöreä, lattea, keskeltä nouseva torveksi. Mitat 21 x 13 mm.
- B. Esineet Spasskyn piiristä, osaksi Makla-sejevkan kylän seuduilta (Tallgren, Die Kupferu. Bronzezeit, s.), osaksi Bolgarin kauppapaikalta talteen saadut
37. 24 savista värttinänpyörää, useimmat pu-

rautakautta

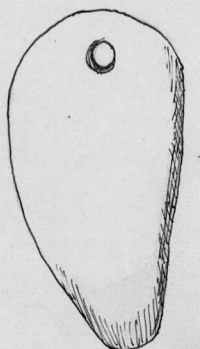
5383.

Spasskyn

piiri.

Bolgary.

- nertavia, läpil. n. 25 - 30 ja korkeus 10 - 20 mm.
38. Savimalja, suippupohjainen, aukko aina rautak. ahdas, ja sen ympärillä hulpio. Ehkä lampun öljysäiliö. Mitat 101 x 96 x 93 mm.
39. Savimaljan puolikas, joka lienee ollut suippupohjainen, mutta pohjapuoli murtunut. Yläpää levein, muodostaen jotenkin tasaisen pinnan, mikä kuitenkin hyvin kapean aukon kohdalla nousee torvimaiseksi ylöspäin kapenevaksi putkeksi. Nykyiset mitat 95 1/2 x 90 mm. Käytäntö = edell. (?).
40. Savimaljan pohjapuoli, suippukärkinen, paksuseinäinen, koristeitta. Yläosa katkennut, joten maljan muotoa ei voi sanoa. Nyk. mitat ovat 87 x 62 mm.
41. Savimaljan neljännes, harmaata väriltään. Astia on ollut pieni, pyöreä, arv. kuin edelliset. Tuntuu kohonneen reijän kohdalla. Ulkopinta pitkillä pystyviistoilla viivapainanteilla koristettu.
42. 8 koristettua saviastian kappaletta, joista 7 kovaa punasta savea, 1 harmaata pehmeämpää. Yksi lienee pohjan reunalta, ja on pohja ollut tasainen. Koristeet ovat suoria ja aaltoviivoja, kovia, yhdessä tapauksessa kampa-aiheita. Pehmeäsavinen kappale on ollut orneerattu nyöräaiheisin horisontali- viivoin ja neliömäisin pistepohjaisin leima painantein.
43. 4 katkaistun kartion tapaista savitorvea, koristeettomia, leveämmästä päästä katkenneita. Ovat ehkä sellaisten astiain suuaukon hulpioita kuin n:o 39 ja ehkä 38 (?) Pituudet ovat n. 64 á 62 mm.
44. Riipushely tummaa kiveä, lattea, tasa-

5383.
Venäjä
Spasskyn piiri
Bolgary.
45. paksu, pyöreäreunainen, alapäähän suippeneva. rautakautta
Leveämmässä päässä reikä. Mitat 45 x 24 x 8 mm.
Rahoja, 49 kuparia ja 1 hopeata. O-
huita, pieniä, 50 pennin rahan kokoisia ja
hieman suurempia, varustetut itämaisilla kir-
joituksilla.
46. Musta helmi, lyhyt, suorapäinen, reu-
nat fasetterattu, 9 mm. pitkä, halkaisija
10 mm.
47. Sormus mustaa basalttia (?), varsin pie-
ni, läpileikkaukseltaan varrasta. Kanta le-
veämpi suora. Halkaisijat 17 x 18 mm.
48. Metallinappi, pieni, pyöreä, koristeitta.
Kantasilmu kiintonainen. Mitat 12 x 7 mm.
49. Nastanen, fragmenttarinen. Kanta pyöreä,
mutta särkynyt. Keskellä punasta lasia koris-
tus, reunempana viheriäitä. Läpileikkaus on
ollut n. 12 mm.
50. 3 metallilevyä, yksi niistä vaaleama
tavallisesta pellistä, toinen muodottomaksi
sulanut, kolmas fragmentti.
51. 2 käsihiointa hietakiveä, nelisivui-
sia, molemmat katkenneita, toinen kummastakin
päästään. Mitat 79 x 31 x 18 ja 65 x 38 x 14 mm.
52. Porsliininuppi, alta tasainen, vihe-
riäksi glaseerattu, päältä kartiomainen, sini-
seksi glaseerattu, rihlattu. Reunat rikkoutu-
neet.
53. Pieni fragmentti, koho-koristeinen. Sa-
vea? Koristetuilta. Mitat 19 x 7 mm.
54. Onselkeltti, kaksikorvainen, tasaleveä. Pronssikausi
läpileikkaus soikea. Lappeilla kulkee aukko- yksit.löytö
reunaa pitkän koho ja hiukan alempana toinen
samallinen. Korvat alkavat keskikohtaa hiukan
ylempänä. Mitat 103 x 74 x ³⁹~~89~~ mm.
Löydetty bolgarilaisen goroditsen

5383
Venäjä
Spasskyn
piiri
Maklasejevka.

55. Oikokirves piituffia, hiottu, kaksisivui-
nen ja korkean mykevä lappeiltaan. Kanta
katkennut. Mitat 137 x 63 x 32 mm. Kyläs-
sä ostettu.

yksit. löytö

56. Kourutaltta piituffia, tasaleveä, läpi-
leikkaus matalan kolmikulmainen, ylt'yleen
sä hiottu. Kouru matala. Mitat 124 x 43
x 18 mm.

57. Värttinänpyörä punaista savea, läpileik-
kaus 34, korkeus 17 mm. Reuna >

*rautak.
yksit. löytö*

58. Silmineula vaskea, pitkä. Silmä pyöreä,
ja neulan reijän kohdalta latteaksi muo-
dostettu. Pit. 95½ mm. Löytty Losjnikos-
kan kentällä.

yksit. löytö

59. Rautaveitsi ja rautainen nuolenterä. Edel-
linen ruodollinen, jossa hamarapuoli yh-
tyy pykäleellä ruotoon. Jälkimmäinen lat-
tealehtinen, muodostuen ruodon lehden
puolisessa päässä viimeksimainitun kanssa
eri tasossa olevan pinnan. Mitat, edell.
99x 10, jälk. 79 x 13 mm.

kurgani 1

Löydetyt kaivaessa Butyrka mäeltä
aivan kylän yläpuolelta olevalta maa-
vallilta, jossa kauttaaltaan näkyi
kulttuurimaan merkkejä. Siellä on
myös tullut näkyviin luurankoja, aina
ilman kalustoa. - Nyt tutkittu paikka
muodosti matalan, n. 25 cm korkean kur-
ganin, jonka laveus oli n. 7 mtr. Se
muodostunut suureksi osaksi myöhempi-
nä aikoina. Ylinnä oli 1 dm vahvuinen
harmaa kerros, sitte oli keltaisen
punaista hietaa ja hiiliä ja siellä
täällä saviastianpalasia. Alin kulttu-
rikerros oli 72 cm syvässä. Merkkiä-

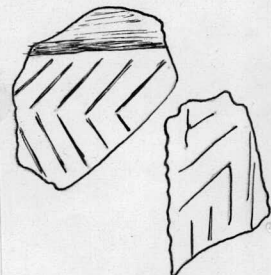
5383
Spasskyn piiri
Maklasejevka
Venäjä.

kään hautauksesta ei näkynyt. Saviastianpalaset olivat aivan uusia. Talteen otin nämä 2 rautaesineitä ja n:o 90.

60. Rautanauvoja, 2 ehyttä ja katkelmia kahdesta muusta, sekä luupalanen. Naulojen pituus 95 mm.

Nämä löydöt ovat edellisen läheltä (vrt. karttaa) kurganista n:o 2, mikä on matala kohouma, jossa jo ylimmissä kerroksissa löyttiin luun ja saviastianpaloja, paitsi sen W osassa, jossa oli keltaista hietaa. Ylemmissä kerroksissa oli tässäkin uusia saviastianpaloja, olipa jokin lasikin ja puupaalu, joka lienee ollut jonkun entisen myllyn jalka. Keskellä oli myös luita, jotka muuan talonpoika aiemmin oli tältä kohdalta löytänyt, mutta viskannut takaisin kaivamaansa kuoppaan, jonka sitten oli täyttänyt. - 1,10 m. syvässä tuli näkyviin 2 vierekkäistä ehyttä luurankoa, 25 cm päässä toisistaan. Päät olivat molemmilla suoraa W. S-puolisen pituus oli 1,60 m, N-puolisen 1,40 m. - Mitään muita löytöjä ei ollut kuin rautanauvoja, joita tavattiin irtoimesta maasta. Ruumiit olivat selällään pohjamaassa, mikä sivuilla ulottui ylemmälle, joten ruumiita varten tehty lienee alkuaan kuoppa. Ruumisten jalat olivat suorassa, mutta käsivarsien asentoa ei voinut nähdä.

61. Koukko saviastianpalasia tummaa läpipoltettua savea. Joukossa yksi pohjapala, josta näkyy astian olleen tasapohjainen. Seitsemän palasta koristettu suorin viivoin. Löydöstä ks. n:o 64.

5383.
Venäjä
Spasskyn pti-
ri. Maklase-
jevka. Nieme-
ke.

62. Saviastianpaloja astiasta, joka ylösotet-
taissa oli ehyt, mutta sittemmin on särky-
nyt. Astia oli puoleksi viistoon ylöspäin,
ja se seisoj pohjamaalla. Reunapuoli on or-
nerattu suorilla viivapainanteilla. Pohja ta-
sainen.

Löydöstä ks. n:o 64.

63. Hyönteisten savesta muodostamia munamai-
sia pesiä (?).

64. Pieni luupalanen.

N:ot 61-64 ovat kaivetut esiin
niemekkeeltä kylästä 1 virsta SW Utka-
joen rannalta. Kysymyksessä oleva kur-
gani on merkitty karttaan n:olla 1.
Sen korkeus oli 30 cm. ja läpileik-
kaus 10 x 9 m. Tutkimus toimitettiin kai-
vamalla 4 kanavaa, kukin 2 m. levyis-
tä, kultturimaan vahvuus oli 3 lapion
ottoa. Pohja alkoi 30 cm. syvältä. Maa
oli pehmeätä ja kauttaaltaan mustaa.-
Kartassa n:o II merkityllä kohdalla löy-
tyivät saviastianpalat n:o 61, 18 cm.
syvältä. Niiden alla oli vielä liiku-
teltua maata 27 cm. paksuudelta. - Poh-
japala oli kyljellään. - Edellisestä a-
lueesta n. 2 m. NW kurganin keskellä
oli pohjamaalla astia n:o 62, ja sen
sisässä esineet n:o 63. Siitä kohta N
oli pohjamaalla pitkälläinen halennut
luu säärestä tai käsivarresta, astiasta
20 dm., ja samalla tasolla kuin sen
pohja, 35 cm. kurganin huipun alla.-
Kun alempana kaivoin, oli maa selväs-
ti kovaa ja liikuttamatonta, joten näyt-
tää siltä että hautaus on tapahtunut
alkuperäisen maan pinnalle, jonka yli
kurgani on luotu.

5383.

- Venäjä.
Kasanin 1.
Tsistopol.
65. 4 saviastian palasta, ja 1 halkaistu luu. Saviastiat kovaa punertavaa savea, koristetut matalin painantein tai yhdessä tapauksessa viivoin, painantein ja syvennyksin. Poimitut rantaäyräältä Tsistopolin kaupungin laivalaiturin ja Nobelin petrolivaraston välistä Kama-joen repimältä rannalta, jossa näkyy n. 1/2 mtr. vahvuinen musta kultturikerros pitkän matkan kuluessa.
- Swijazkin piiri 66. Kelloriipus pronssia, kyljillä kolmikulmaiset aukot, päässä kiinteä silmu. Hely on alinna koristettu kolmella rinnakkaisella aukon reunaan suuntaisella viivalla. Vrt. Aspelin, Antiquites f. 457. - Ostettu talonpojilta. Ks. seuraava numero.
- Pustaja Morkvaska.
67. 10 saviastian palasta, osat vain murusia, kovaa kiinteätä, keltaista savea, ilman koristeita. Poimitut rantaäyräältä sieltä täältä Pustaja Morkvaskan huvila-alueelta Volgan oikealla rannalla Kasanin kaupunkia viistoon vastapäätä. Paikalla on ollut kalmisto Ananjina-ajalta, sillä kun muuan huvila rakennettiin, oli sen kohdalta hävitetty matala kurgani, hyvin laaja, josta löytöjä oli saatu kantanupilla varustettu peili, pari pyöreätä levyä, onsikeltti ja pronssikeihään-terä, lehdissä 2 aukkoa. Nämä ovat P. A. Ponomarjoffin toimesta saapuneet Kasanin yliopiston museoon. Muita löytöjä oli n:o 66 ja nyttemmin hukunut keihään-terä. Vainaja oli haudattu polttamatta, pääkallokin oli vielä ollut ehyt. Maa on mustaa

5383.

Venäjä.

Swijatskin piiri.
 Pustaja
 Morkvaska.

ja voimakasta. - Lähetyvillä Varaksinin
 huvilasta SE tuntuu olleen muitakin
 kurganeja. - Löytöjä on tehty alem-
 panakin, n. 200 sylvä E pienen pu-
 rosen toisella puolen, jossa aikanaan
 oli tavattu saviastian paloja ja pää-
 kalloja.

Tetjusin piiri 68-71.
 Baljsoje -Fro-
 lovo.

Löydöt haudasta kalmistossa Tetjusin
 piirin Baljsoje Frolovon kylästä joka si-
 jaitsee Tetjusin kaupungista n. 35 virstaa
 sisämaahan. Frolovon kylästä W n. 3 virstaa
 vanhan myllytien luona Tsirka-joen, Svija-
 gan lisäjoen varrella, joen N rinteeltä. Jo-
 ki on virrannut ennen ihan kalmiston si-
 vutse, 100 mtr. enemmän SW, mutta on sit-
 temmin muuttanut suuntaa, ja syönyt vuosit-
 tain kalmiston syrjää. Rinteestä pisti esiin
 luita, ja sillä kohtaa tutkittaissa pal-
 jastui hauta.

Hauta oli 80 cm. syvyydessä pohja-
 maalla. Vainaja, nainen, makasi melkein suo-
 rassa asemossa, pää SW, oikea käsi rinnal-
 la tai vatsalla, vasen suoraa kupeella. Oi-
 kea jalka oli jo vyörynyt, muuten oli vai-
 naja vioittumaton. Ruumis oli ollut hauda-
 tu arkkuun, mistä lahoa puuta vielä oli jä-
 lellä. Vasemmalla kupeella oli rautaveitsi
 (69), terä alaspäin, vasemmalla ranteella ko-
 risteinen pronssirannerengas (70), oikealla kä-
 sivarrella lasihelmiä (71), päässä otsanau-
 ha. Pää oli vasemmalla kallistunut, suu a-
 voin.

68.

Pääkallo, jonka alaleuka ja osa hampai-
 ta on irti, ja jonka otsan ja takaraivon
 ympäri on otsanauha. Viimemainitun alla nä-

5383.

Tetjusin piiri
Frolovon kal-
misto.

nyy jälkiä liinakankaasta, jota lienee pitänyt paikallaan punontakudonnainen nauha. Uloinna on sitte itse otsanauha, joka on tehty samalla tapaa, mutta ulkopinnallaan koristettu pronssisolituksilla, jotka kulkevat kolmessa rivissä, kaksi pitkin kumpaakin reunaa ja yksi aaltomaisesti niiden välissä. Kukin niistä on neljästä vartaasta palmikoitu. Löytöä kts. yllä.

69. Rautaveitsi, jonka hamara tasaisesti yhtyy ruotoon, mutta jonka terä yhtyessään tekee polven. Kärki suippenee terähaamarapuolelta. Mitat 182 1/2 x 24 mm.
70. Pronssinen rannerengas, avoin tasaleveätä ja ohutta kiskoa (lev. 14 1/2 mm). jonka ulkopinta on koristettu Mitat 65 mm. Löydöstä ks. n:o 68 - 71.
71. 15 lasihelmeä, kiiltävää lasia, mitoitetaan 12 x 6 mm. laajuisia, hiukan eri muotoisia. Löydöstä ks. n:o 68 - 71.
- Tjubak-Tsirki 172. Käsihioin, pitkulainen, pyöreä, punaruskeata kiveä. Toisessa päässä reikä. Mitat 127 x 23 x 18 1/2 mm. Ostettu talonpojilta.
- Baljsoje Frolovo. Yksit.löytö. Kivi, sileä, sylinterimäinen, mutta jonkun verran epämukainen. Tarkotus epävarma. Mitat 75 x 68 mm. Lähemmiltä löytötiedoitta.
74. Käsihioin, tummaa kiveä, latteaa, päistään pyörästetty, sileä. Kapeat sivut hieman sisälle kaarevat. Mitat 165 x 62 x 31 mm. Löytötiedoitta.
75. Hlomakivi hietakiveä, hiottu, pitkä, keskeltä joka puolelta laskettu eli kokoonkuristettu. Vaikeata sanaa onko kivi luontainen vai käyttämällä muodostunut. Mitata 306 x 87 x 83 mm.

5383

Venäjä

Tetjušin piiri

Frolovon kal-
misto.Kunguli
Djeviitsi Ga-
raa

76. Tikarinterä punaista kuparia, aivan ohut ja lattea, kapeneva toiseen päähän ruoto-
lähdeksi ja jonkun verran kannalle levene-
vä. Mitat 134 x 24 x 1 mm.

Löydetty Bakartsin kylästä Tetjušin pii-
riä, ilmoituksen mukaan suuren maarepeä-
män pohjassa virtaavasta purosta, kylästä
n. 1 virsta. Ostettu 50 kp

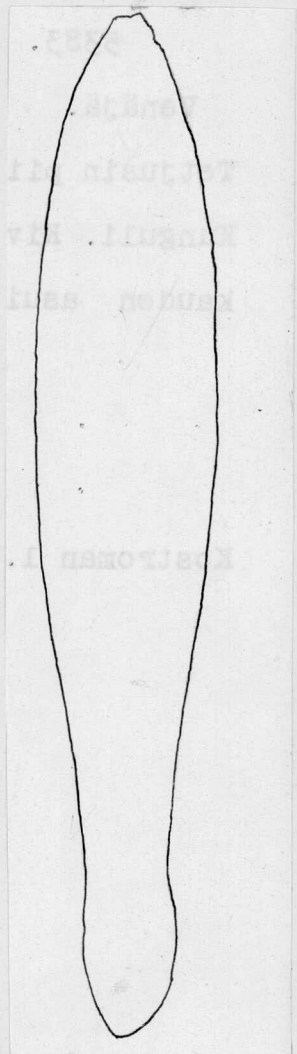
77. Saviastiankappaleita 17 kappaletta, useim-
mat pohjapalasia suurista tasapohjaisista
maljoista, joiden kyljet taipuvat viistoon
uloospäin, ja pohjan ulkoreuna ulottuu reu-
nan ohitse.

Poimitut Djeviitsi Goran kahdelta äkki-
korkealta muinaislinnalta, jotka sijait-
sevat rinnan kahdella jyrkällä niemek-
keellä, mitkä mahdottoman korkeat val-
lit erottavat ylätasangosta. Itse lin-
nat ja ylätasanko niiden ulkopuolella-
kin aivan täynnä tällaisia astian
paloja.

78-87. Löydöt kivikautiselta osaksi ehkä
myöhemmältä asuinpaikalta, jonka muodostaa
suunnaton lentohiekkasärkkä lähellä Kungulin
kylää.

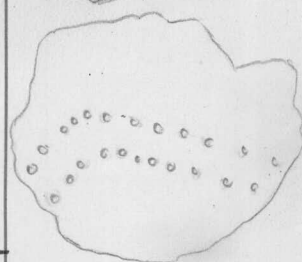
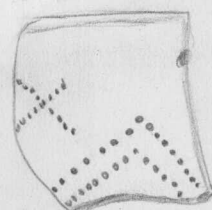
78. Keihäänterä keltaharmaata piituffia, läpi-
leikkaus linssimäinen. Keskeltä levein, sou-
keten tasamukaisesti kumpaankin päähän. Mitat
142 x 37½ x 14½ mm. Ostettu jo aikaisemmin
löytyneenä.

79. Nuolenterä piitä, vaalea väriltään. Kaksisär-
mäinen. Toinen lape tasainen, toinen mykevä.
Kanta suora. Ei ruotoa. Toinen särmä toista
paljon kaarevampi, joten muoto epämukainen. Mi-
tat 59 x 25 x 7 mm. Löydetty kuin ed.

Kunguli
Kivik. as.p.

5383
Venäjä
Kunguli
Kivik. as.p.

80. Piinuolenterä, lyhytruotoinen, terä pitkulaisen kolmiomainen, läpileikkaukseltaan linssimäinen. Valkeata piitä. Mitat 42 x 14½ x 5 mm.
81. Nuolenterä tummaa piitä, pieni, ohut, rombiomainen. Mitat 35 x 16 x 5 mm. Löyd. kuin 78-83.
82. Piinuolenterä 4 kpl., peräti, pieniä. Yksi itummaa piitä tasakantainen, yksi valkea keskeltä poskisyrräinen, ruodon tapaisesti kumpaankin päähän soukkeneva, kaksi taas hieman pitempää, huolimattomammin tehtyä, toinen lape mykevämpi kuin toinen. Mitat 19 x 9, 21 x 11, 29 x 9 mm. Löydetyt kuin n:o 78, osaksi hiedasta itse poimimiani.
83. Piilastuja 11 kpl., kaikki iskettyjä ja teräväsärmäisiä, muutamat ohuita, kapeita kummastakin päästä katkenneita "flaekker". Löydetyt kuin ed. n:o.
84. Saviastianpalasia kovaa kiinteätä savea tasapohjaisten astiain pohjapaloja ja suoria reunapaloja. Suuri osa murtopaloja on aivan koristeitta, kun taas toisissa on koristeita, jotka ovat hyvin matalia ja pinnalla: painanteita ja kampa viivoja. - Savi muutamissa paloissa hyvin sitkeätä, ehkä talkin ja muskoviitin sekaista. Poimitut sieltä täältä hiedasta.
85. Kuonapalanen, hevosenhammas, kappale hiiltä, 3 luuta, 5 kappaletta näkinkengän kuorta. Lisäksi savipalanen, kiinteä, harmaa, paksu, yhdeltä pinnaltaan sileä. Löydetyt samalla tapaa kuin ed. numero.
86. N. 50 saviastianpalasta likasen keltaista savea. Joukossa on 3 reunapalaa koristeitta. Vain yhdessä pintapalassa on 2 pitkulaisen nelikulmaista syvännettä. Löydetty kuin seuraava numero.
87. Kappale lasin- ja toinen raudankuonaa. N:ot 86-87 löydetyt kaivettaissa alueelta II, joka sijaitsee harjun Kungulin puolisesä päässä, ja joka suuruudeltaan 2 x 14 m. Alue oli suurimmaksi osaksi tuulen puhdistamaa kulttuuripohjaa, jossa vanhemmat ja myöhemmät kulttuurikerrokset olivat sekaisin.
88. 2 saviastian palasta karkeata savea, koristetut kuoppa- ja viivapainanteilla. Löydetyt Volgan ja oik. rannalta, Kostroman kaupungista 10 virstaa alaspäin.
89. Lähes 20 saviastianpalaa kovaa savea, koristetut pinnaltaan kynsi- ja muine mataloin painantein, 4-5 luusirusta tai hammasta, 1 kappale näkinkengän kuorta ja 1 Volga-kivi, n.k. tsortovy paljets. Poimitut kaikki Kostromasta 6 virstaa alaspäin Volgan oikealla rannalla olevalta Minskin gorodištšeltä suvella 1909 Kostroman muinaistieteellisen kongressin tekemällä matkalla. - Spitsyn lukee sen VI- VIII sataluvulle.
90. Rautaveitsi, pitkä, ruodollinen, rengas ruodon ja terän yhtymäkohdalla. Rautasolitus, lattean

Kostroman l.

tasakorkea, päät leveät, luita ja uusia saviastianpaloja. Kuin n:o 59.

5383.

Venäjä

Kasan.

91. Riipushely pronssia, valettu, kaksinivelinen. Alaniivelestä vain yksi hanhenjalkariipus jällellä ja
 92. Rautakuokka, putki ulottuu sisälle-
 päin. Kanta pitkä. Putken sisempi sivu puo-
 likaareva. Mitat 185 x 65 x 48 mm.

Löydetty Kasanista. Ostettu.

93. Rautakirves, putki ei torvellinen, hiukan kaartuva kumpaankin päähän
 Mitat 194 x 58 x 51 mm. Ostettu Kasanista löydettyinä.

94. Viiltokelias rautaa, putkellinen. Kaula rengasmaiseksi paksuneva. Lehti kaksiteräinen, alempana kummaltakin puolelta 4-pykäläinen. Mitat 306 x 45 x 36 mm. Löydetty kuin ed.

95. Kivikuula, pyöreä 83 x 86 x 88 mm. Löydetty kentältä Kasanin luota. Ostettu.

Kasanova

Gora.

96. 29 saviastiankappaletta, melkein kaikki koristamattomia. Joukossa on 2 pohjapalaa ja 6 reunapalaa. Pohja on ollut tasainen ja itse seisomapinta hyvin suppea.

Reunat ja Pari reunapalaa on vahvasti hohkaista tulen vaikutuksesta. Orneerattuja kappaleita on kaksi. - Noukitut Kasanova Goran eli Siskan muinaislinnalla.

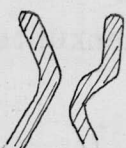
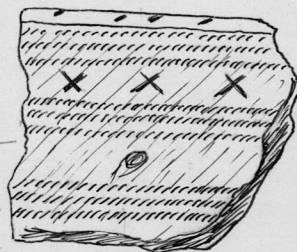
97. Värttinänpyörä savea, kyljet harjavat. Läpileikkaus 26, paks. 13. mm. Kuin ed. n:o

98. 2 hevosen hammasta ja jonkun eläimen leukaluun kappale. Löytö kuin ed.

99. 13 saviastianpalaa hyvin kovaa, keltaista savea. Vain yksi kappale on koristettu terävällä aseella tehdyllä aaltoviivalla.

Poimimani Kasanin linnan pohjoispuolella kulkevan ravinin *Punckin* *obparv'in* reunoilta.

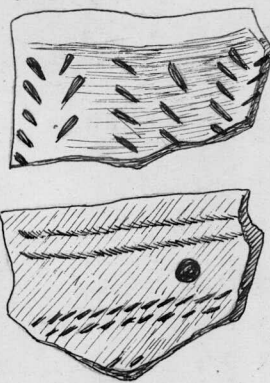
renkaat murtuneet. Takana 2 silmua, joista toinen poikki. Ostettu Kungulin kylän talonpojilta Djeviitsi Goran muinaislinnalta löydettyinä.

5383.

Venäjä.
Gremjatsevyi
Kljuts.

100. N. 30 saviastianpalaa, jokunen pala kovaa, kiinteätä savea, ehkä uudenaikuisia. Toiset selvästi vanhoja. Koristeet enimmäkseen mataloita pintapainanteita. Ks. kuvia 7 reunapalaa. profilit aivan tavalliset.

Poimimani Gremjatsevyi Kljutsin muinaislinnalta, vuoren laelta ja pohjoisreunalta, josta ponomarjoff aikanaan löysi ponssivalajan atelierin.

101. Palanen kuonaa, kaksi kiven kappaletta ja 2 hiilen palasta. Löydetyt kuin ed. n:o.

102. Varsireikäkirveen katkelma, jälellä on yksi lape ja reijän sivu. Kirves tuntuu olleen nelisivuinen, korkea. Nyk. mitat 60 1/2 x 62 x 25 mm. - Löytämäni Gremjatsevyi Kljutsin muinaslinnan pignalta.

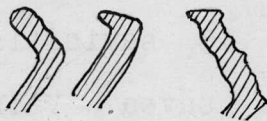
103. Luuta pienempi määrä, muutama keskeltä halkaistu. Löydetty kuin n:o 100.

104. Kymmenkunta luuta ja pari eläinten hammasta.

Poimitut Moskova avragin läheltä, Sorotsjii Gorin kylän maalta, kylästä n. 1 v. pohjoiseen olevalta paikalta, jonka nimi on

Ama = Jaama

105. N. 25 saviastiankappaletta kiinteätä savea, vääntöpyörillä tehdyistä astioista. 1 pohjapala, tasapohjainen. Reunapaloja 5, profilerattuja koristetut joskus aseella tehdyllä aaltoviivalla tai kampa kuopanteilla.

koristetut
metalli-

Löydetyt kuin edell. numero.

Moskova avragin